

SDF-nytt

Svensk Demografisk Förening

Nr 1 mars 2009

Årsmöte 2009

Tid: Fredagen den 27 mars kl. 13-16

Plats: Stockholms universitet, Aula Magna, plan 7, seminarierummet Bergsmannen

Föranmälan: Senast den 18 mars till Helen Eriksson på: helen.eriksson@sociology.su.se

Föredrag: Maria Danielsson från Socialstyrelsen presenterar huvudresultaten ur Folkhälsorapporten 2009. Elizabeth Thomson från SUDA, Stockholms universitet, presenterar sin forskning om "Education and the family life course in France, Sweden and the U.S."

Hjärtligt välkommen önskar styrelsen!

Demografidag den 14 maj

Den 14 maj arrangerar SCB en heldagskonferens med temat: Hur påverkas olika demografiska faktorer i sämre tider?

Tid: Torsdagen den 14 maj kl. 9.00–16.40

Plats: Karlavägen 100, Stockholm

När programmet blivit klart skickar vi ut det via mailen, och lägger ut det på SDF:s hemsida: www.demografi.se

CED to host European Doctoral School of Demography

The European Doctoral School of Demography (EDSD) invites applications for school year 2009-2010. Entering its fifth successful year, the EDSD is an eleven-month program that is offered every year, with the goal to provide students in the first year of their doctoral studies with an appropriate high-level education in demography. Students will acquire a solid knowledge base on causes and consequences of demographic change, population data, statistical and mathematical demography, as well as modeling, simulation and forecasting. The School's courses are structured in such a way that the students work on precise formulation of a thesis topic and early steps of their dissertations. The language of the School is English.

In the upcoming school year the School will be held at two different locations. The preparatory courses (from early September to end of October) will be offered at the Max Planck Institute for Demographic Research (<http://www.demogr.mpg.de>) in Rostock, Germany. The core courses (from early November to end of July) will be held at the Center for Economic Demography at Lund University (<http://www.ed.lu.se/EN>), Sweden. The EDSD does not charge fees. **Full fellowships are available** for 20 first-

Svensk Demografisk Förening

Ordförande: Kirk Scott, Centrum för ekonomisk demografi, Lunds universitet, 220 07 Lund.

E-post: kirk.scott@ekh.lu.se

Sekreterare: Marie Berlin, Epidemiologiskt centrum, Socialstyrelsen, 106 30 Stockholm

E-post: marie.berlin@socialstyrelsen.se

Föreningens postgiro: 15 81 07-3

year doctoral students associated with or potentially associated with European universities.

Successful completion of the School results in a Master in demography offered by the University of Lund as well as a European Research Certificate of Demography provided under the auspices of the European Association for Population Studies (EAPS).

The application deadline is **April 15, 2009**. Please visit our website at <http://www.edsd-demography.org> for more information on the ESDS curriculum and application instructions.

Please share this information with your colleagues and students, and encourage suitable candidates to apply.

Announcement of vacant positions at the Centre for Economic Demography, Lund University (<http://www.ed.lu.se/EN/>)

The Centre is looking to fill positions as visiting scholars/post-docs and recipients of doctoral scholarships:

Visiting scholars/post-docs, 3 months–2 years, 100%

The execution of individual research projects within the Centre's research fields forms an integral part of the work description, as does the presentation of research results at conferences and in international peer-reviewed publications.

The applicant must attach a plan for future research (of no more than five pages) to the application. The assessment of applicants is based on the following (in order of precedence):

- Documented research experience within the research fields of the Centre
- Quality and relevance of the research plan with regard to the research of the Centre

- Ability of the researcher to interact with the surrounding research society.

Doctoral scholarships, 3-4 years, 100%

Appointment is conditional on acceptance as a doctoral student within the Centre's research fields in one of the research areas of the Centre, i.e. economic history, economics, social work, social medicine and statistics.

Several doctoral scholarships are open for individual research suggestions from the applicants, while others are oriented towards specific research fields. The SIMSAM Early Life program is an example of such a targeted scholarship, searching for applicants interested in combining economic, demographic and medical perspectives in an integrated study of the effects of early life exposure on later life health and socioeconomic outcomes. Information on the program can be found at:

http://www.med.lu.se/simsam_early_life

The final allocation of scholarships is decided by the director of the Centre for Economic Demography in consultation with its Board and the heads of the affiliated departments of the applicants.

For a description of the research programme of the Centre, please see:
http://www.ed.lu.se/papers/CED_Action_Plan_2008.pdf

Last date for applications: April 15, 2009

Start date: By agreement

Additional information: Please contact the director of the Centre for Economic Demography, Professor Tommy Bengtsson (tommy.bengtsson@ekh.lu.se)

Nya rapporter från demograferna på SCB

Invandrades flyttmönster

I rapporten följs invandrades flyttningar det senaste årtiondet utifrån deras grund för bo-

sättning i Sverige. En stark koncentration till storstadsregionerna är gemensamt för flertalet av de olika invandrargrupperna. Däremot är de flyktingar som Migrationsverket anvisat boende mer spridda över landet, även tio år efter invandringen. Bosättnings- och flyttmönstret skiljer sig åt mellan olika grupper av invandrare. Den närmaste tiden efter invandringen är omflyttningen inom landet stor bland invandrarna. Störst är den för dem som fått asyl. För dem som under den tid deras ärende utreddes bodde på anläggningsboende, är omflyttningen speciellt omfattande.

I flyttutbytet mellan arbetsmarknadsregioner är det främst storstadsregionerna som drar till sig invandrare från andra delar av landet. Flyttmönstret inom Sverige ser ungefär likadant ut för alla invandrare, med undantaget att de personer som fått asyl i större utsträckning har flyttat till Malmö och Göteborg än till Stockholm.

Invandrarna skiljer sig åt när det gäller vilken typ av bostadsområde de flyttar till. Arbetskraftsinvandrare, speciellt de som kommer från länder utanför Europa, bosätter sig oftast i de mer attraktiva områdena. Anhöriginvandrare och personer som fått asyl hamnar däremot i de mindre attraktiva bostadsområdena. Efter fem år i Sverige har dessa tendenser förstärkts. De personer som man i registren har kunna följa under tio år verkar inte heller ha gjort någon ”boendekarriär”, om man med det menar att flytta in i områden där höginkomsttagare bor.

Många som invandrar till Sverige blir inte kvar i landet. Det gäller särskilt arbetskraftsinvandrare och nordiska medborgare, där återutvandringen är stor. Däremot stannar flertalet av anhöriginvandrarerna och de personer som fått asyl.

Anhöriginvandrarerna och deras familjer

I en registerstudie följs invandrare som har kommit till Sverige mellan åren 1997 och 2005. Studien går ut på att undersöka hur många nyinvandrade som bor i samma familjer som de som kom mellan 1997 och 2005. Här avses bara den följdivandring som har kommit åren efter anknytningspersonens eget invandringår.

Till ungefär 4 procent av de som invandrat till Sverige kommer det, ett år efter ankomsten, en anhöriginvandrare. Till nästan 13 procent av de invandrare som anlände 1997, har det nio år senare kommit minst en anhörig.

Det kommer fler anhöriga till män än till kvinnor och invandrare i 20-årsåldern eller i 40-årsåldern är anknytningspersoner i högre grad än invandrare i andra åldrar. Till 100 invandrare i 40-årsåldern har det kommit drygt 25 anhöriga efter nio år, de flesta första året efter invandringen. Lika många har det efter nio år kommit till en invandrare i 20-årsåldern, men de kommer inte i samma grad första året, utan det är spritt över flera år.

Det kommer få anhöriga till invandrare från Norden, men antalet har ökat. Efter 2003 kommer det nästan dubbelt så många anhöriga som det gjort tidigare år. Det beror på den ökade anhöriginvandringen till personer födda i Danmark som följd av de förändrade reglerna för anhöriginvandring till Danmark.

År 2006 invandrade 27 000 personer till Sverige med familjeband som grund för bosättning. De flesta som invandrade av familjeskäl var antingen barn under 18 år eller i de familjebildande åldrarna. Endast ett fåtal var äldre än 65 år. I de familjer som de bor i är en tredjedel av familjemedlemmarna födda i Sverige och knappt två tredjedelar är svenska medborgare.

Barnafödande bland inrikes och utrikes födda

I en ny rapport från SCB studeras barnafödandet hos sverigefödda och sex olika grupper av utrikes födda kvinnor.

Skillnaderna i barnafödandet minskar mellan utrikes och inrikes födda men utrikes födda föder fortfarande fler barn i genomsnitt. År 2007 hade utrikes födda kvinnor ett frukt-samhetstal på 2,2 barn jämfört med 1,8 barn för svenskfödda kvinnor.

I tre av grupperna är mönstret för barnafödandet mycket likt det för kvinnor födda i Sverige. Det gäller kvinnor födda i Norden, EU-länder samt länder utanför Europa med hög utvecklingsnivå. Till den senare gruppen hör länder som Chile, Sydkorea och USA.

Kvinnor födda i gruppen Europa utom Norden och EU hade initialt ett något högre barnafödande men för kvinnor födda i slutet av 1970-talet är skillnaderna små. Denna grupp domineras av länder från forna Jugoslavien och Turkiet.

Kvinnor födda i medelutvecklade länder utanför Europa (bland annat Irak, Iran och Thailand) har också närmat sig det mönster för barnafödande vi kan se för sverigefödda. Skillnaderna är dock fortfarande relativt stora.

Större skillnader i barnafödande kan man finna mellan sverigefödda och kvinnor födda utanför Europa i länder med låg utvecklingsnivå. Till den gruppen av invandrare hör bland annat kvinnor från Somalia och Etiopien. Denna grupp visar inga direkta tendenser på att närma sig sverigeföddas barnafödandemönster. Detta kan delvis förklaras av att gruppen ändrat sammansättning och nu domineras av kvinnor från Somalia – en grupp som ofta får många barn.

En del av skillnaderna kan förklaras med att nyss invandrade kvinnor har större benägenhet att få barn. Orsaken till det kan vara att kvinnorna väntar med att skaffa barn tills efter att de har invandrat. Många kommer också till Sverige för att bilda familj och påbörjar därför sitt barnafödande kort tid efter invandring.

Även de som varit i Sverige en längre tid har dock en större benägenhet att få barn. De får i större utsträckning än sverigefödda tre eller fler barn.

Arbete och barnafödande - jämförelser mellan inrikes och utrikes födda

I rapporten analyseras hur anknytningen till arbetsmarkanden påverkar förstabarnsfödandet. Fokus ligger på att utreda om arbetsmarknadsstatusen påverkar förstabarnsfödandet på samma sätt för inrikes som för utrikes födda kvinnor och män.

Studien baseras på material från SCB:s arbetskraftsundersökning AKU som kopplats ihop med SCB:s register. I studien ingår kvinnor och män i åldrarna 20-44 år.

Fruktbarheten i Sverige påverkas av det allmänna ekonomiska läget i landet. Detta förklaras ofta med att den svenska föräldraföräkringsmodellen är strakt kopplad till inkomst och förvärvsarbete. När läget på arbetsmarknaden försämras väljer fler att studera. Många unga kvinnor och män väljer då att skjuta på familjebildningen tills de har ett arbete. Detta har bidragit till att barnafödandet i Sverige varierat kraftigt mellan åren. Det har i tidigare studier visats att kvinnor och män som står utanför arbetskraften skaffar sitt första barn i lägre utsträckning än sysselsatta. I denna studie ställer vi oss nu frågan om detta även gäller utrikes födda kvinnor och män.

Resultaten visar att även utrikes födda kvinnor föder sitt första barn i lägre utsträckning när de studerar eller av andra skäl står utanför arbetskraften, jämfört med sysselsatta.

När det gäller männen så är det bara män födda i Norden, EU eller länder med ett högt Human Development Index vars familjebildning inte tycks påverkas av arbetsmarknads-situationen.

Kallelse till årsmötet 2009

Styrelsen välkomnar alla medlemmar till 2009 års årsmöte. Demografiska avdelningen vid Stockholms universitet (SUDA) står som värd för mötet.

Tid: Fredagen den 27 mars 2009, klockan 13-16

Plats: Stockholms universitet, Aula Magna, plan 7, seminarierummet Bergsmannen

Mötet öppnas av professor Elizabeth Thomson, med en kort presentation om det nya Linné-centret på SUDA. Två föredrag följer på 45 minuter vardera, inklusive frågor och diskussion. Först presenterar Maria Danielsson från Socialstyrelsen huvudresultaten ur Folkhälsorapporten 2009. Därefter presenterar Elizabeth Thomson från SUDA sin forskning om "Education and the family life course in France, Sweden and the U.S." SUDA bjuder på kaffe och kakor kl. 14.40. Årsmötet börjar kl. 15.

Föranmälan ska skickas som e-post till Helen Eriksson (helen.eriksson@sociology.su.se) t.o.m. den 18 mars.

Förslag till dagordning

1. Val av mötesordförande och sekreterare
2. Val av justeringsperson och rösträknare
3. Styrelsens verksamhetsberättelse samt ekonomisk redogörelse
4. Revisionsberättelsen
5. Frågan om ansvarsfrihet
6. Stadgeändring (förslag enl. bilaga 2, nuvarande stadgar finns på hemsidan)
7. Val av ordförande
8. Val av övriga styrelseledamöter
9. Val av revisorer
10. Val av representanter till NDF
11. Val av firmatecknare
12. Medlemsavgifter för år 2009
13. Val av valberedning
14. Ev. inkomna motioner
15. Information om Nordiskt Demografiskt Symposium 2010
16. Övriga frågor
17. Mötet avslutas

Medlemmar som önskar få frågor behandlade vid årsmöte skall anmäla detta till styrelsen minst en vecka före mötet.

Hjärtligt välkomna önskar styrelsen

Föreningens stadgar – förslag till ändring

Svensk demografisk förening

OBS: Punkternas ordningsföljd ändras p g a harmonisering med andra nordiska föreningar.

1. Ändamål

Föreningen har till syfte att främja insikten om befolkningsfrågornas stora betydelse i både historiskt perspektiv och i nutidsperspektiv samt om de demografiska metodernas användbarhet på samhällslivets skilda områden. Dessutom skall föreningen fungera som ett forum för demografiska forskare och andra som arbetar med demografiska frågor i Sverige.

2. Medlemmar

Ordinarie medlem i föreningen kan person bli som arbetar med demografisk forskning eller på annat sätt har intresse för demografiska frågor. Den som är ordinarie medlem i föreningen är automatiskt även medlem i Nordisk Demografisk Förening.

Företag, institutioner, myndigheter, bibliotek och forskningsgrupper får teckna stödmedlemskap i föreningen. De får därmed tillgång till all information som sprids via föreningens verksamhet. Stödmedlemmar har ingen rösträtt eller representationsrätt och kan inte ingå i föreningens styrelse, de är heller inte medlemmar av Nordisk Demografisk Förening.

Föreningens årsmöte kan anta hedersmedlemmar.

3. Årsmöte

Årsmöte bör hållas före maj månads utgång och i möjligaste mån i nära anslutning till årsmöten i Nordisk Demografisk Förening, de år de hålles.

Alla medlemmar i föreningen skall skriftligen kallas till årsmötet minst två veckor i förväg.

Extra föreningsmöte kan hållas om styrelsen eller minst två femtedelar av medlemmarna så begär.

Medlemmar som önskar få frågor behandlade vid årsmöte skall anmäla detta till styrelsen minst en vecka före mötet.

Vid årsmöte skall följande ärenden förekomma:

1. Val av presidium för mötet.
2. Val av protokollförare för mötet.

3. Val av två justeringspersoner, tillika rösträknare.
 4. Styrelsens verksamhetsberättelse samt ekonomisk redogörelse.
 5. Revisionsberättelse.
 6. Fråga om ansvarsfrihet för den avgående styrelsen.
 7. Val av ordförande för det nya verksamhetsåret.
 8. Val av övriga styrelseledamöter, **tre till fem** stycken, för det nya verksamhetsåret.
 9. **Val av kassör för SDF som också blir kassör för NDF.**
 10. Val av eventuella suppleanter.
 11. Val av **en revisor samt en revisorssuppleant, med ansvar för både SDF och NDF.**
 12. Fastställande av teckningsrätt för föreningens firma.
 13. Fastställande av medlemsavgift samt lägsta avgift för stödmedlemskap.
 14. Val av valberedning, tre personer, varav en utses till sammankallande.
 15. Eventuella frågor som styrelsen hänskjutit till årsmötet.
 16. Eventuella inkomna motioner.
 17. Övriga frågor.
- Notera - gamla punkt 10 utgår - handlade om val av representanter till NDF - se punkt 5**

4. Styrelse

Ledningen av föreningens angelägenheter handhas av en styrelse, som består av minst fem och högst sju personer. Därjämte kan högst tre suppleanter utses. Av styrelseledamöterna skall en utses till vice ordförande och en till sekreterare. För att styrelsebeslut skall vara giltigt krävs att minst hälften av de ordinarie ledamöterna deltagit i beslutet. Styrelsen kan inom sig utse ett arbetsutskott som kan behandla ärenden på delegation. Detta utskott skall, i förekommande fall, bestå av minst hälften av de ordinarie ledamöterna i styrelsen. Ny styrelse väljes vid varje årsmöte.

5. Kontakter med Nordisk Demografisk Förening

Föreningens stadgar underordnas stadgarna för Nordisk Demografisk Förening.

Föreningen representeras i styrelsen för Nordisk Demografisk Förening av ordföranden samt kassören.

Kassören för den svenska föreningen är även kassör **samt firmatecknare** för den nordiska föreningen.

6. Årsavgift

För ordinarie medlemmar gäller följande: Årsavgiften består dels av en särskild fastställd avgift till Nordisk Demografisk Förening, dels en avgift som är avsedd att täcka den svenska föreningens verksamhet. Storleken på avgiften för den nordiska föreningen beslutas av Nordisk Demografisk Förening. Avgiften för den svenska föreningen fastställs vid varje årsmöte. Hedersmedlemmar betalar ej avgift till den svenska föreningen.

För stödmedlemskap gäller särskild fastställd lägsta avgift.

7. Verksamhetsår och revision

Verksamhetsår utgörs av period mellan två på varandra följande årsmöten. Räkenskapsår utgörs av kalenderår. Föreningens räkenskaper och förvaltning granskas av **en revisor och en revisorsuppleant**, som avgiver skriftlig revisionsberättelse till årsmötet.

8. Beslut om stadgeändringar

Beslut på medlemsmöten, årsmöten och extra årsmöten fattas med enkel majoritet.

Stadgeändringsbeslut *skall fattas vid* ordinarie årsmöte. Ändringsförslag skall skickas ut till samtliga medlemmar på förhand. Ändringsbeslut fordrar två tredjedels majoritet.

Varje närvarande ordinarie medlem äger en röst. Omröstning sker öppet om ej annat beslutas. Vid lika röstetal äger ordförande utslagsröst. Vid val skiljer dock lotten. Röstning kan ej ske via fullmakt.

9. Upplösning av föreningen

Beslut om upplösning kan blott fattas vid två på varandra följande årsmöten. Besluten kräver minst två tredjedels majoritet vardera och kan icke ske om minst fem medlemmar önskar fortsätta verksamheten.

Ovanstående stadgar är antagna vid årsmöte xxxx-xx-xx.